

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katolikuskok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Felélős szerkesztő és lap tulajdonos:

Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Szent-István-utca 3.

Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Adó és adózó.

Bölesen tudjuk, hogy az állam nem állhat fen adó nélkül, az is érthető dolog, hogy azért a jogi és anyagi biztonságért, melyet a törvényes rend és a hadsereg véd, érdemes is, szükséges is áldozatot hozni, pénz és vérbeli áldozatot.

A vérbeli áldozatot nevezüik katonaságnak, a pénzbelit adónak.

A vérbeli áldozatra mindig kész volt a magyar, bármikor volt rá szükség, meghozta mindig a hazának; hanem a pénzbeli áldozatot, az adót, azt kevesebb lelkesedéssel hozta, illetve rendszeren nem is hozta, hanem az állam jött el érte és vitte.

A világ legjobb katonája volt a magyar, de mint adófizetőre kevésbé áll ez a jelző. Innen van, hogy amint a háborus időben a győzelem, úgy az adófizetés idejében az exekuczió állandó kísérője lett a magyarnak.

Hanem most nagyot fordult a világ. A katonaság nem annyira vért mint pénzt kíván, s az adóbehajtás sokszor pénz helyett vérral jár. Óriásiak lettek az igények a modern államban, míg a jövedelmi források éppen nem bugyognak olyan bőven, hogy minden levezető csatornát megtudnának tölteni.

Az adó óriási, a jövedelem elég szerény és a behajtás nagyon szigorú

Hanem hát ebbe is bele lehetne

szokni. Közös bajban benne a megnyugvás is, hogy egyformán jár ki mindenkinek, s ha az adórendszer könnyen át tekinthető, akkor át érti a nép és ha nyög is, de nem zudul fel.

A baj ott kezdődik, ha sokkal többet kíván az állam az ő polgáraitól, mint amennyit rekompenzál nekik. Vagy, ha nem egyöntetű az eljárás, ha nem mindenkinek egyforma adózás mellett bár, de egyik osztály érdekeit pártfogolja az állam, a másikat pedig nem, vagy pláne el is nyomja.

Az ország ős lakossága gazdálkodás, állattenyésztés és kisiparral foglalkozott. Az újabb termései kapitalisták meghonosították a nagyipart és a börzét.

Mit tesz az állam az agrárérdekért vagy a kisiparért és mit nem tesz a merkantilizmusért? Vasúti kedvezmény, export, premium, könnyített, sőt bizalmi alapon rendezett adófizetés — ez a nagy iparé, adó nem fizetés, ez pedig a börze privilégiuma. Ezt tudja mindenki. A börzén forgó milliók, a napok alatt megszerezhető százezrek adómentesek, a keserves kézimunka vagy kis gazdaság pedig bázisa az adónak. Ez nem egyformaság a teherviselésben.

Éppen most foglalkozik a közvélemény egy kinos esettel, melyben egy vasikonarenddel dekorált szeszgyáros 454,000 firtadóhátralékról nem tud felvilágosítást adni.

dörgő hangzárporba: csak hogy nem fult meg Eleonóra!

— Ostoba! — szült megvetéssel a memzell, s rohant a mamához, hogy ő holnap elmegy és nem marad tovább a világ minden kincséért sem. Jól van.

A divatos mama rögtön kitalálta mit kell most tennie Evikével. Elviszik Budapestre, hisz már nagy leány, eladó számba megy. Behívták Evikét a mamához, hol tudtára adatott, egy hét múlva Budapestre mennek és iparkodják magát rendesen viselni, mert ő már nagy leány.

Mint a förgőszél, úgy repült bírodalmába panaszkodni, mikor elszabadult a szobából. Átölelte a terebélyes vén tölgyfát, meghitt barátját s úgy peregtek a könnyei. El volt keseredve, s borzasztó! véletlenül rálépett egy csigára. Etörött a háza. Sajnálkozni akar, lehajol de nem veszi fel, csak irul-pirul, könnyei felszáradnak, s ő mosolyog a szép vadászkalapra, csillogó fényes puskára, a főerdész hára.

— Pali!
— Evike! . . . Nimi sir?
— Oh Pali! Elvisznek Budapestre.
— Istenem elviszik. És én tudom miért.
— Tudja? Én nem. Miért?
— Hát nem mondták magának, hogy már nagy leány?

— De igen s azt is mondták, hogy viseljem magam rendesen. Pali, nagyon ostoba vagyok én?

— Ugyan, Evike, ki mondta? A legnagyobb vétek azt magára ráfogni.

— Igazán így gondolja? — de hálás vagyok maga iránt!

Micsoda óriási előleg ez az állam részéről egy pénz forgató vállalat részére? Hiszen ez a gyár ha csak pár hónapig tartotta is vissza azt a fél milliót, már óriási kamat nyereséget rakott zsebre. A kis adófizető azonban nagyon pontosan ellenőrzik és exekválják.

Ez nem egyforma eljárási mód az adóbeszedésnél.

És végre a kis gazda vagy iparos kis kereskedő, egyszóval a kisemberek alig kapnak egyebet a jogvédelemnél, azt is pénzzel fizetett ügyvéd és megstemplizett bírói ítéletek mellett, míg a nagy emberek a tőkésnek valóságos privilégiumokat élveznek, Gyáraik számára ingyen telkeket kapnak, palotáik 10 évi adómentességet élveznek és az adófizetésnél jól eső elnézésekre tartanak számot.

Ez pedig nem egyenlőség, nem egyöntetűség és nem igazság.

Igy érthető, ha az apró emberek között állandó vendég lesz a végrehajtó, az elégtelenség, a nyomorúság.

Soha sem volt a magyarnak valami nagy erénye az adófizetés. Panaszkodott is minden időben a porcozóra, de csak panaszkodott. Most pedig lassankint tönkre megy a terhek alatt és itt-ott lázong.

Az adózás reformjánál nincs égetőbb kérdés nálunk, mert nem csak a méltányosság, de az igazság is követeli.

Az ostoba és az okos.

— A „Fejérmegyei Napló“ tárczája. —

Írta: Schwartz Józsika.

Évike volt az ostoba.

Igen bizony, mindenki tudta azt, milyen ostoba ez a szegény Evike.

Tulajdonképen az okos történetét illet volna előbb megemlítenem, de vajjon az ostoba nem volt-e okosabb? Nem tudhatni.

Liliommal és buzavirággal együtt nevelkedett Evike a szabadban. Pedig nagyon divatos mamája volt, de éppen azért nevelkedett így, mert nagyon divatos volt a mamája. Remegett a napsugár után, úgy szerette, és ezért volt ragyogó arany haja és buzavirág szeme.

Türelmesen mormolta a mamzellnak az angolt, a történelmet, a földrajzt stb., de ez alatt is lelke kin volt virágai között. Szerette a himes pillangókat, jó pajtása volt a gyikoknak, sőt még a békáknak is: a csigáknak pedig csaknem örök bűséget esküdött.

Nagy örömmel olvasta a meséket, tizenöt éves korában pedig kitalálta a módját, hogyan kell regényt csempészni, elrejtőzni a kert legelrejtettebb zugába, és diadalmasan, élvezettel olvasni a „Kitagadott grófkisasszony történetét.“ És mikor Eleonóra grófkisasszony nem fult bele a zúgó habokba, mert megmentette a regényhős bátor két karja — nagyot sikoltott örömben. Ezt persze meghallotta a mamzell, ki már mindent összekatartott, hogy Evikét megtalálja. Ilyenkor aztán a ragyogó tekeres felbomlott a kis leány fején, de azért mégis bekiabálta a

— Evike!

— Pali!

— Hát elmegy?

— Hát elmegyek.

— De ne menjen . . .

Vadgalambok búgtak a jegenyefák tetején, s ki tehet róla, hogy a kis vadgalamb olyan konok, nem akarja tovább adni, a mit hall.

. . . Évike egész otthonosnak érezte magát mamája mellett, mikor kocsiuk végig rohogott az Andrássy-uton. Tetszett neki minden a szép Pesten, de nem volt elragadtatva. A nagyságos mamája este otthon, bizalmas kis családi körben újra nyilvánította, hogy ostoba, de hát — mit tegyenek?

Színházban voltak. Evikét világoskék se-lyembe öltöztették. Mellette pedig kikent-kifent, nagyon elegáns, nagyon gazdag, művelt, hírneves író, vagy képviselő, államtitkár, dúsgazdag nábob vagy kicsoda ült; de nagyon jó parthie, a pesti leányoknak táj rá a foguk. A jó barátok bizalmasan mosolyogva sugják a mama fülebe: éppen összeillenek.

Évike nevet. Mikor Solymosi oly nevetéses a szinpadon, Vidor, a fess parasztagazda, hogy hajlong a menyecske előtt, jaj, meg is csókolta.

— De nem igazán csókolta? — fordult szomszédjához.

— De igen, hisz látta.

— És nem szégyenli magát Blaháné?

— De hogy is! csak szindarab . . . Lássá, ha maga az én kis . . . feleségem lenne . . .

Nagyot kiáltott Evike. Soha! és olyat

Mai lapunk 6 oldal.

professzori katedrához: az átértett hivatásosztón s a szerzett élettapasztalatok itt is, ott is bizonynyal inkább a közhaszon javára szolgálóknak, mint ahogy ezt az érdeket manapság egy arról tanuskodó bizonyítvány szolgálja, hogy valaki látogatta a jogegyetemet.

De az ifjú nemcsak a természet védelme alatt megacélozódott tulajdonokat hozná magával, hanem magával hozná a gyakorlati élettel való közösség tudatát is. S ez a tudat annyira hiányzik ma az egész hivatásos Magyarországból!

A hivatalos Magyarország mindinkább egy önmagában elzárkózott, külön világ jellegét veszi fel s erre semmi sem jellemző inkább, mint azok az érdekképviseleti szervezetek, melyek közte s a nemzet teste között levő ür áthidalására vállalkoznak.

Hogy ilyen közvetítő tényezők szükségét egyes érdekeltségek a maguk kisebbségénél fogva átlátják, ezen csodálkozni még nem volna ok, de mikor az államtartó földmivelő osztály sem tudja bejelenteni az állami élet vérkeringésébe saját éltető anyagát, ez már az elszigeteltségnek egy természetellenes állapotára vall.

Igaz meggyőződés, erős öntudat csak az élet megfigyelése közben fejlődhetik ki, mindkettőnek erkölcsi jogosultságát csak egy bizonyos kör felfogása szentesíti, mely lehet bármily kicsiny, de mégis legyen az egy darabja a nemzet eleven testének. S ha ebben az országban a komoly válság s elégedetlenség idején sem tudjuk meglátni azt a törekvést, mely a meggyőződés ellenállhatatlan erejével az egész közérzületet magával ragadná, ennek oka nem más, mint hogy a gyakorlati élet s a közélet egymás időjárásának viszontagságai irányában a kellő érzéket elvesztette, nincsen meg közöttük az az életfolyamat, amelynek révén erős, mindent átható meggyőződések egyikből a másikba kölcsönösen átállathatódnak.

Szóval az egyén, mint őre az „otthon” érdekeinek és reputációjának nemcsak a szorosán vett hivatalos étellel, de még a közélet közvetítő szerveivel szemben is a semlegesség állapotába jut, ha a beolvadás módja számára megadva nincsen.

Ime, ha ez a konkluzió helyes, úgy egy másik argumentumot ad a kezünkbe nekünk, kik a gazdáknak: az otthon őröknek a közéletbe való beolvadásán dolgozunk.

Nemzetek egész jövőjére messze kiható egyéni tevékenység isteni adományoknak és a sors kedvező fordulatainak kegyes egybejárásánál nélkül el nem képzelhető. De elvégre az óriás sem végez olyan munkát, amelyet a törpék ne teljesíthetnének, csak hogy rövidebb idő alatt végzi. Tíznek, vagy ezernek egyesítéséből jön-e létre a szükséges alkotó erő: közömbös; mindkét esetben nagy végzéséhez a siker előfeltétele a vaserély az igaz meggyőződés. Amit pedig nekünk fel kell jegyeznünk, ez az, hogy a jellem s akaraterő nem az iskolák rekedt levegőjében acélozódik meg s a lélek igaz meggyőződéseit nem a tankönyvekből meríti. Ellenkezőleg. Kitaró munkabíráshoz, jellem s akaratszilárdsághoz természetes uton beérett nyers erő kell, melyet nem tett rugalmatlanná a korai túlterheltetés s amely mentve van a beteges túlzásoktól és felgerjedésektől; s egész lelket átható meggyőződés is csak az lehet, mely a gyakorlati élet megpróbáltatásait diadalmasan kiállotta. A siker feltétele gyanánt tehát szélesebbre kell törnünk azt az utat, amelyen át az őstermelő, erőinek és lelkesedésének virtusait felfuttathatja a közmunkásság tényezői közé.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kohn Mórral való kölcsönös érintkezésünk — fájdalom! — megszakadt, mert a kiváló férfiú ez idő szerint egy uszó jég-tutajoknak rendes állomásai egyáltalában nincsenek, üzeneteinket ezután nem közölhetjük vele s így kénytelenek vagyunk tisztán csak az ő tudósításainak regisztrálására szorítkozni. Az elszánt vaj-ügynek már csak két postalambbal rendelkezik, tehát ha majd ezeket is föl-

használja, akkor további kalandjairól legnagyobb sajnálatunkra nem referálhatunk. Azonban addig sok minden történelük — reméljük a legjobbat. Legújabb híradása a következőképp hangzik:

Utamat, mint mondtam, Bathurst felé vettem, Mivel a fokákkal már megelégedtem. Nem csak a reményem, de véám is pangott Kivántam hallani már emberi hangot!

A Fejérmegyei Naplóban olvastam, Hogy azon a tájon svédok járnak mostan. Gondoltam magamban fölök resem őket Nyakamba vettem hát a zord hemezőket.

Hát amint szép lassan ballagtam, hallagtam, Egyszer csak a talaj megmoozdult alattam! Rettenetes veszély leüvegetett kérem — Nem vagyok gyáva, de még arányt a v rem.

Láttam, hogy a talaj egy jökörát földul, S szétvált a közepén, mint tej a savóval Sötét vizü tenger körülölogott engem, S most egy jég-szigetet egymagamra leengem.

A beeren ei andi bármás határ felül Metsző hideg s el tar; lázom körül-belül. Uszó sziget-moek vajh! hova visz utja? Látsz-e Ölgám vagy sem — csak az Isten tudja!

Apró hirdetések.

Egy teljesen felszerelt szálló a fiskális dülőben, fürdőházzal, egyes fogat használatlalt és tehén használatlalt augusztus 1 óra kiadó Czim a kiadó hivatalban.

Látta

ön már a magyar
FLIEGENDE BLÄTTERT

„Pillangó“

czimü
lapot??

Minden
kávéházban,

kasinóban,

vendéglőben

megtekinthető.

Mutalványt ingyen küld a kiadóhivatal

Budapest,

VI., Teréz-körút 35.

Előfizetési ára:

3 hónapra 1 frt.

Hirdetések
felvételnek kiadóhivatalunkban
jutányos áron.

ULLMANN ÉS WEISZ

Székesfejérvár, Nádor-utca 4., zirczi templommal szemben.

A t. vevőközönség becses figyelmébe ajánlja:

Mindennemü fürdőczikkék: FÜRDŐ-KÖPENY, — CZIPÓ, — KALAP
stb. dús választékban.

SZALLAG-, CSIPKE-, BÁRSONY- és ZSINOR-DISZEKET

Valódi francia kézimunka és kötő anyagok, felülmulhatatlan
francia szabású mellfűzőit. Szintartó angol batiszt zsebkendő tuc. 1 frt. (alkalmi vétel.)

Nagy választék

minden izlésnek megfelelő utolsó divatu angol napernyők és antucásban.

FÉRFI ING, GALLÉR és NYAKKENDŐK

a legdivatosabb és legjobb kivitelben nagy választék.

Szappan, illatszert. ereszények, szivar és szivarok táskák szolid kivitelben.

ANGOL LINOLEUM és VIASKOS VÁSZON GYÁRI RAKTÁR.

SZABOTT ÁRAK!

Kiváló tisztelettel Ullmann és Weisz.

BUTOR ÜZLET ÁTHELYEZÉS!!

Alulírott tisztelettel értesíti a nagyérdemü helybeli és vidéki közönséget, hogy eddig

(BUZAPIACZ) SIMOR-UTCÁBAN LEVŐ

Butorraktáromat

augusztus 1-től kezdve ismét a

Sas-utczába, a („Fekete Sas“-sal szemben)

helyeztem át, hol dus választékban mindennemü asztalos, kárpitos és esztergályos butorokat, ugy-szintén tükrök, képek, madracokat, Thonet-féle hajlított székeket és egyéb butortárgyakat szabályos, szilárd és izlésteljes kivitelben, jótállás mellett rendkívül jutányos árakban kaphatók; nemkülönben vállalkozom e szakmába vágó bármelynemü új vagy átalakítási és javítási munkákra, helyben ugy mint vidéken, lehető legjutányosabb árak mellett.

A nagyérdemü helybeli és vidéki közönség becses pártfogásáért esedezve

Kiváló tisztelettel ID. FÜSTÉR IMRE

butorgyáros és kárpitos mester Sz.-Fejérvár.

ELADÓ HÁZ.

Egy 8—9 évig adómentes 1000 frtot jövedelmező ujonan épült

nagy udvar, kert és kütünőivóvizet szolgáltató kuttal, istállóval — szabadkézbőljutányosáron

ELADÓ!

Tudakozódhatni Szirkovits G. M. Kossuth-utcai üzletében és a háznál Zöldfa-utca 27. szám alatt.

!! Butorvásárlók figyelmébe !!

SIMON LAJOS

asztalos s kárpitos butorraktára,
SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCZA 6-IK SZÁM,
(a posta átellenében.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dus választékban kaphatók fényezett és matt háló-, ebédli és szalon szoba butorok, továbbá

diványok s ottományok

mindenfélé alakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédli és nádszékek, függönytartók, matraczok, lószőr és tengerifüvel tömve — a legolcsóbb árban kaphatók. — Továbbá elvállal mindennemű asztalos és kárpitos munkák javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legújabb divat szerint. Ugyszinte ruganyos matraczok és rolleták készítését

a legjutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

Ajánljuk a római katolikus egyéneknek

AZ

„UNIO CATHOLICA“

biztosítási szövetkezetet

TÜZ ÉS JÉGKÁROK ELLENI BIZTOSÍTÁSNÁL.

Olesó díjak! ————— Jó feltételek!

CSAK RÓMAI KATHOLIKUSOK * * * * *
* * * * * BIZTOSÍTÁSA FOGADTATIK EL.

Az „UNIO CATHOLICA“ dunántuli felügyelőségének vezetője

NÉMETH ÖDÖN főfelügyelő.

————— BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSSAL SZOLGÁL A SZERKESZTŐSÉG. —————

STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és szőnyeg-üzletében

Székesfehérvár, (Pollák czipésszel szemben)

a tavaszi idényre a legdivatosabb női szövetek, női és gyermek felöltők megérkeztek és azok meg-
lepő olcsó áráért adatnak el.

Vászonneműekben szintén nagy választék.

1 vég vas vászon 30 rőfös kitünő minőség ezelőtt	7 frt 50 kr	most 4 frt — kr.
1 „ kanavász 30 „ „ „ „	7 frt 50 kr	most 3 frt 80 kr.
1 „ Rumburgi 50 „ „ „ „	25 frt — kr	most 8 frt 50 kr.

Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását, az elismert szolid és jutányos kiszolgálásról már előre is biztosíthatom.

Tisztelettel

STEININGER SÁNDOR.